

INNKALLING TIL MØTE I FORSKNINGSUTVALGET

Dato: 01.12.2015
Sted: Gjesteserveringen, campus Adamstuen
Tid: 0900-1300 inkl lunsj

SAKSLISTE	
Saker	
35/2015	Godkjenning av innkalling og saksliste Møtebok fra FU-møte 20.10.2015 (FU-sak 34/2015)
36/2015	Internasjonalisering ved NMBU
37/2015	Veilederkurs ved NMBU
38/2015	Kvalitetssikring av ph.d.-programmene
39/2015	Endring av RBO-modellen
40/2015	Informasjonssaker: 1. TDI-modellen
41/2015	Eventuelt

Meld forfall til solveig.fossum-raunehaug@nmbu.no, tlf 67230161

NMBU, 23. nov 2015

Ragnhild Solheim
Forskningsdirektør

FU-sak 34 MØTEBOK 20. okt 2015

Seminar i Forskningsutvalget 20.10.2015

FU representanter tilstede:

Halvor Hektoen, prorektor og leder av Forskningsutvalget
 Finn-Arne Weltzien, BasAm
 Erik Ropstad, ProdMed
 Dag Inge Våge, IHA
 Nils Ivar Dolvik, SportFaMed
 Arild Angelsen, HH
 Leiv Sigve Håvarstein, IKBM
 Harsha Ratnaweera, IMT
 Susanne Eich-Greatorex, IMV
 Annegreth Dietze-Schirdewahn, ILP
 Morten Lillemo, IPV
 Tor-Arve Benjaminsen, Noragric
 Katrine Eldegard, INA
 Trine LÅbbe Lund, vararepresentant MatInf
 Lasse Fredriksen, IKBM, representant for midlertidig vitenskapelig tilsatte
 Ellen Stenslie, representant for ph.d.-kandidatene
 Veslemøy Oma, vararepresentant for ph.d.-kandidatene
 Linn Emilie Knutsen, student
 Sol Høgset, student
 Anne-Cath. Bunæs, representant for teknisk-administrativt tilsatte

Forfall:

Espen Rimstad, MatInf
 Malin Rokseth Reiten, representant for ph.d.-kandidatene
 Sol Høgset, student

Inviterte til seminaret:

Kari Melby, NTNU, prorektor for forskning
 Bjarne Bråstad, IHA, leder av IHAs forskerutdanningsutvalg
 Mona Aleksandersen, BasAm, leder av forskerutdanningsutvalget for PhD-programmet i veterinærmedisin

Fra Universitetsadministrasjonen:

Forskningsdirektør Ragnhild Solheim
 Solveig Fossum-Raunehaug, seniorrådgiver i Forskningsavdelingen

Møteleder:

Halvor Hektoen

Møtebok:

Solveig Fossum-Raunehaug

FU-sak 31/ 2015 Godkjenning av innkalling og saksliste

Dokument:

Innkalling med saksliste

Godkjent møtebok fra FU-møte 18.08.2015.

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjent

FU-sak 32/ 2015 Utlysning - Forskningsinfrastruktur 2016

Dokument:

Saksframstilling med vedlegg.

Vedtak:

1. FU ber Forskningsdirektøren klargjøre teksten og kriteriene i utlysningen. Det bes om at informasjon om kategori 2 midler (2-5 MNOK) tas ut av utlysningsteksten da det ikke finnes midler til denne kategorien for 2016.
2. Økonomisk støtte på mer enn 20% av søknadssummen kan være interne eller eksterne midler.
3. Søknader fra Fortek, SKP og SHF må støttes av brukerinstituttene ved NMBU.
4. Søkere som kommer på NMBUs veikart bør også vurdere å sende søknad til Forskningsrådets utlysning om forskningsinfrastruktur.
5. Fortek, SKP og SHF sender inn søknad direkte til Forskningsavdelingen som beskrevet i utlysningen. Vedtaket ble støttet av 10 representanter. 3 representanter stemte mot, og 6 var avholdne.
6. Søknadsfrist for utlysningene settes til 15. januar 2016.
7. FU anbefaler at budsjettet til vitenskapelig utstyr økes til 10 MNOK per år.

FU-sak 33/ 2015 Eventuelt

1. Nye retningslinjer for lagring av forskningsdata
2. Søknadsfrist NMBUs Talentutviklingsprogram

Dokument:

1. Muntlig presentasjon av prosess og vedtak ifbm «Nye retningslinjer for lagring av forskningsdata».
2. Muntlig presentasjon av NMBUs Talentutviklingsprogram med spørsmål om innspill til søknadsfristen.

Vedtak:

1. FU anbefaler at IT-avdelingen sikrer nok lagringskapasitet på NMBU sine servere for lagring av forskningsdata som ligger til grunn for en vitenskapelig artikkel. Det må også sørges for tilfredsstillende back-up løsning.
2. FU anbefaler at søknadsfristen ifbm utlysningen av NMBUs Talentutviklingsprogram forblir 1. desember 2015.

Seminar i Forskningsutvalget

Hensikten med seminaret var erfaringsutveksling og å få fram eventuelle forbedringsområder som universitetet bør arbeide med.

Alle presentasjonene fra seminaret finnes her:

<http://www.nmbu.no/forskning/forskere/forskningsutvalget/presentasjoner>

1. Seminaret ble innledet av et inspirasjonsseminar av Kari Melby, prorektor for forskning ved NTNU. Kari Melby snakket om NTNUs toppforskningsprogram, tematiske satsinger, satsing i bredden og muliggjørende teknologier.
2. Infrastruktur (inkl vitenskapelig utstyr) – store søknader og prosjekter.

Innlegg av Katrine Eldegard (FU representant INA) og Harsha Ratnaweera (FU representant IMT) som tok utgangspunkt i «spørsmål til inspirasjon og debatt» fra innkallingen.

Representantene ble delt i tre diskusjonsgrupper. Hver gruppe kom med innspill til tre punkter som NMBU bør prioritere å jobbe med:

Gruppe 1:

- a. Institutt, fakultets – og universitetsledelsen må til enhver tid ha fokus og «trykk på» utvikling av søknader til store prosjekter.
- b. Det legges vekt på betydningen av å sitte i programstyrer; være med i de fora der utlysningene blir utviklet.
- c. Det bør utvikles et system for å holde oversikt og informere om pågående, innvilgede og avslutte søknader.

Gruppe 2:

- a. Det er viktig at søknadene etterlater et «proft» inntrykk ifht lay-out, budsjettering etc. Det er ønskelig at det utvikles et standardskjema som inkluderer noen standardformuleringer om NMBU.
- b. Incentivordninger for å sende inn søknader må avgjøres ved instituttene.
- c. Det må tydeliggjøres hva NMBU kan tilby i søknadsfasen og ved en evt bevilgning.

Gruppe 3:

- a. Søkere vil ha stort utbytte av konsulenthjelp i utvikling av søknadene
- b. NMBU må legge til rette for at forskere som ønsker å sende søknad møtes tidlig i søknadsfasen.
- c. Rekrutteringsprosessene må styrkes/ forbedres. Viktig å alltid rekruttere de beste kandidatene.

3. Forskerutdanning, erfaringsutveksling og veien videre

Innlegg av Bjarne Bråstad (leder av forskerutdanningsutvalget ved IHA) og Mona Aleksandersen (BasAm og leder av PhD-utvalget ved campus Adamstuen) som tok utgangspunkt i «spørsmål til inspirasjon og debatt» fra innkallingen. Med utgangspunkt i disse innleggene ble det lagt opp til erfaringsutveksling.

- a. Mange institutter har etablert gode rutiner for start, midt og sluttseminarene og ph.d.-kandidatene uttrykker at de er fornøyd med gjennomføring og tilbakemeldinger. IPV har nylig innført tre heldagsseminarer per år hvor bl.a. ph.d.-kandidatene gjennomfører de obligatoriske seminarene.
- b. Noen institutter gjennomfører medarbeidersamtaler med ph.d.-kandidatene (samtalen er med en annen person ved instituttet enn veileder).
- c. Rekruttering av de beste kandidatene er viktig. I ansettelsesprosessen må man sørge for at de formelle kravene til opptak på ph.d.-programmet blir innfridd. IHA har utviklet en egen sjekkliste som brukes ved ansettelse.
- d. Det bør settes fokus på utvikling av emner på ph.d.-nivå. VetBio vurderer om det er grunnlag for å utvikle felles emner på ph.d.-nivå.
- e. Ph.d.-håndbok ved NMBU finnes elektronisk. Denne tar for seg alle administrative rutiner ifbm opptak, gjennomføring og avslutning. Link: <http://www.nmbu.no/forskning/forskerutdanning>
- f. Det er avsatt midler til utvikling av et veilederkurs ifbm satsingen på fremragende forskning og utdanning. FU vil bli forespeilet innholdet i kurset før det lanseres.
- g. Det oppleves utfordringer ifht med ph.d.-kandidater som er ansatt ved forskningsinstituttene (Nibio, Nofima, VI etc) når det gjelder å ha jevnlig kontakt og oppfølging. I tillegg oppleves det ikke tilfredsstillende at forskningsinstituttene budsjetterer med stipendiatstillinger i prosjektsøknadene sine uten å ta med doktorgradsgivende institusjon som partner i prosjektene. Ledelsen oppfordres til å utarbeide avtaler om samarbeidet om forskerutdanningen med forskningsinstituttene. Dette gjelder i særlig grad regulering av veilederrollen og prosjektdeltagelse når NMBU er gradsgivende institusjon.

- h. Det er viktig å legge til rette for et sosialt fellesskap for ph.d.-kandidater. Ved HH er det en ph.d.-kandidat som koordinerer sosiale aktiviteter og får dermed noe frikjøpt tid.
- i. Det bør tilbys jevnlig «journal clubs» til ph.d.-kandidater.
- j. Det er viktig med internasjonalisering av ph.d.-kandidater. Dette kan skje gjennom internasjonale konferanser og kurs samt utenlandsopphold.
- k. Katrine Eldegard gav tips om bok i veiledning. «Forskningsveilederen» av Gunnar Handal og Per Lauvås. <http://www.akademika.no/node/895191>.

Saksansvarlig: Ragnhild Solheim
Saksbehandler: Joanna Boddens-Hosang

FU-sak 36/ 2015 Internasjonalisering ved NMBU

Forslag til vedtak/ innstilling:

Forskningsutvalget anbefaler at NMBU utarbeider en strategisk handlingsplan for internasjonalt samarbeid utover EU. Forskningsutvalget nedsetter følgende ad hoc-gruppe som i samarbeid med prorektor utarbeider et utkast til internasjonal strategi:

Fylles ut i møtet

Saksframstilling:

Internasjonalisering ved NMBU

I Bakgrunn for saken

NVH og UMB hadde hver sin internasjonale handlingsplan. Etter fusjonen har internasjonalt samarbeid ikke vært drøftet spesifikt, og i denne saken er det lagt opp til at Forskningsutvalget kan berede grunnen for å utvikle en politikk for internasjonalt samarbeid på NMBU. Tilsvarende spørsmål vil bli stilt til NMBUs studieutvalg.

Internasjonalisering av forskning og utdanning er et viktig mål for NMBU, jf. universitetets Strategi 2014 – 2018: «NMBU er et internasjonalt universitet med lang tradisjon for internasjonalt samarbeid. NMBU skal ha ansvaret for forskning på høyt internasjonalt nivå og skal utdanne kandidater som har internasjonalt perspektiv og som blir attraktive deltakere i det internasjonale samfunnet» og satsingen på Fremragende Forskning og Utdanning (FFU): «satsingen på FFU er viktig for at NMBU skal nå målet om å ha en fremtredende posisjon blant universiteter i Norge og internasjonalt».

Forskning og utdanning må sees i sammenheng og bør skje som parallelle og så langt som mulig, integrerte løp (FFU). Fram til slutten av 2014 hadde UMB og NVH handlingsplaner for det internasjonale arbeidet. Planene er blitt fulgt opp av egne grupper/utvalg ved de to campusene. På det siste møtet i UMBs gruppe for internasjonalisering (2013), hvor også leder og sekretær i NVHs utvalg (UFE) deltok, ble det anbefalt å videreføre arbeidet og opprette en ny gruppe i

NMBU bestående av både faglig og administrative ansatte. Det ble understreket at gruppen bør ha et klart mandat og være godt forankret i ledelsen.

Internasjonalisering i UH-sektor

SIU (Senter for internasjonalisering av utdanning) definerer internasjonalisering som «utveksling av ideer, kunnskap, varer og tjenester mellom nasjoner over etablerte landegrenser. Innenfor høyere utdanning handler internasjonalisering om å integrere en internasjonal, interkulturell og global dimensjon i mål, organisasjon og handling».

I Stortingsmelding 14 (2008-2009) «Internasjonalisering av utdanning» oppfordrer Kunnskapsdepartementet institusjonene til å «etablere, operasjonalisere og iverksette en integrert strategi for internasjonalisering samt sikre nødvendig forankring av strategi/handlingsplan på styre-/ledelsesnivå». UH-sektoren er ikke pålagt å ha egne internasjonaliseringsstrategier men oppfordres til det av myndighetene, blant annet gjennom sentrale politikkdokumenter og etatsstyringsdialogen.

Når NMBU bes om innspill når slike strategier drøftes er svarene ofte basert på *ad hoc*, individuell (forsker) erfaring. Det mangler en helhetlig, strategisk begrunnelse til samarbeid med disse eller andre land.

Midler til internasjonalt samarbeid utlyses bl.a. av EU og Forskningsrådet. EUs strategi for internasjonalisering av høyere utdanning (2013) anmoder EU medlemmer og samarbeidsland som ikke er EU medlem "to develop their own internationalisation strategies". NFR har utarbeidet en veikart for forskningssamarbeid med åtte prioriterte samarbeidsland (BRIKS + Japan) med formål om å styrke samarbeidet med disse landene og gjøre det mer målrettet. Kunnskapsdepartementet (KD) har nettopp publisert sitt strategi for 2016 – 2020 for å fremme høyere utdannings- og forskningssamarbeid med disse land ([«Panorama: Strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika 2016-2020»](#)). De foreslåtte endringer til statsbudsjettforslaget for 2016 inneholder kutt i forskningsbudsjettet som kan ha negative konsekvenser for forskningssamarbeid med Kina og India (og Latin Amerika) ifølge NFR.

Regjeringen har foreslått overfor Stortinget at kvoteordningen gjennom Statens lånekasse for utdanning for studenter fra utviklingsland, land på Vest-Balkan, i Øst-Europa og i Sentral-Asia gradvis avvikles fra undervisningsåret 2016-2017. Midlene som blir frigjort etter hvert som kvoteordningen blir faset ut, skal etter forslaget brukes til et nytt partnerskapsprogram for samarbeid med et utvalg land i Sør og til tiltak under strategi for forskings- og høgre utdanningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika.

NMBU har gjennom siste 5 år hatt følgende tildeling av doktorgrader under kvoteordningen:

	UMB/Ås	NVH/Adamstuen	TOTALT
2011	9	0	9
2012	12	2	14
2013	11	3	14
2014	14	2	16
2015	4	0	4

II Internasjonalt forskningssamarbeid ved NMBU

Sampubliseringer ved NMBU (inkluderer både UMB og NVH) 2010 – 2015 (per 27. mai 2015)

Hovedfunn ved NMBU (fulltelling i Web of Science)

- Samarbeidsartikler per temaområde:
 - o Flest samarbeidsartikler med USA (530) og da tilnærmet likt fordelt mellom Landbruk og Miljø og delvis Bioteknologi;
 - o Deretter Sverige (373) med flest innenfor Miljø og Landbruk;
 - o Danmark (270), Tyskland (236), England (211) på tredje, fjerde og femteplass med fleste artikler innenfor henholdsvis Miljø, Landbruk og Mat.
- Fulltelling per tematisk område: 1,526 artikler under tema Mat.
- Fulltelling per disiplin: 2,489 artikler under Landbruk, Fiskeri, Skog.
- Fleste artikler i samarbeid med andre land per disiplin: USA; 51 artikler under disiplin Miljøfag.

Forskermobilitet

For det akademiske året 2014/ 2015 var det 27 vitenskapelig ansatte ved NMBU som fikk innvilget stipend for utenlandsopphold. 5 av disse er ph.d.-kandidater ved campus Adamstuen, 2 er spesialistkandidater ved campus Adamstuen og 20 er vitenskapelig ansatte med forskningstermin fra begge campus. Våren 2015 ble det lyst ut midler til utenlandsopphold for ph.d.-kandidater og postdoktorer i NMBUs rekrutteringsstillinger samt spesialistkandidater. Det ble delt ut til sammen 3,15 mill kroner til 15 ph.d.-kandidater, 2 postdoktorer og 12 vitenskapelig ansatte med forskningstermin.

For det akademiske året 2014/2015 var det totalt 12 gjesteforskere som kom til NMBU (4 ved campus Adamstuen og 8 ved campus Ås). Vertsinstituttene var ProdMed, BasAm, IKBM, IHA, ILP, IMT, IPV, IMV og Noragric.

For 2016 er det foreløpige budsjettet på 3,15 mill. kr til utenlandsopphold for vitenskapelig ansatte og ph.d.-er finansiert av NMBU. Gjesteforskeropphold er tatt ut av det foreløpige budsjettet.

FP7 - Horisont 2020

Totalt var NMBUs omsetning fra EU i 2014 på ca NOK 17.000 pr år pr forskerårsverk, mens gjennomsnittet for alle landets universiteter var på 24.300. For hele FP7 var suksessraten for UMB og NVH på henholdsvis 21 og 16% (til sammenligning UiO 19% og UiT 24 %), mens den steg til 25% for UMB de tre siste årene. Begge koordinerte relativt få søknader/prosjekter før fusjonen. Verdt å merke seg at NMBU så langt (for 2014 og 2015) har en suksessrate på 6,5%, noe som er veldig lavt. Snittet for de norske universitetene er på 10,8, UiB ligger best an med en suksessrate på 19,8.

	Målsetting pr år	Resultat 2014-utlysningene	Resultat per okt. 2015
Antall søknader totalt	45 (mot 31 i snitt i 7RP)	34 sendt, 4 innvilget	40, ingen innvilget
Antall koordinatorsøknader (min. 3 partnere)	4	6 sendt, 2 innvilget (av de 4 nevnt over)	5
Antall søknader til ERC (kandidater som er vurdert som godt kvalifiserte)	3	Ingen sendt i 2014, 3 sendt til ERC Starting Grant med søknadsfrist 3.2.2015	3 til ERC Starting Grant, alle avslått, ingen til Advanced Grants.
Suksessrate	25 % (samme som for UMB 3 siste år i 7RP)	11,8 %	0 (24 ferdig evaluert, 16 venter på svar)
Inntjening	23000 kr pr fagårsverk	Ca. 17000 kr pr fagårsverk. Inntjening i H2020 vil først vises i tallene for 2015	Ca 19700 kr. pr fagårsverk.

Forskningssamarbeid med land utenom EU, inkl. utviklingsland

NMBU har:

- Rundt 130 samarbeidsavtaler, mange prosjekt-relatert, med relevante universiteter i ulike land på instituttene, inkludert utviklingsland;
- Institusjonelt samarbeid med University of Minnesota og UiO. Ny avtale fra 2015 - 2018. Utlysning for nye samarbeidsprosjekter ble kunngjort i november.
 - Søkt om medlemskap i Peder Sæther Stiftelse/UC Berkley
 - Søkt om «observer» status i Nordic Centre India.
- 19 femårige samarbeidsprosjekter med universiteter i utviklingsland under NORHED-programmet (finansieres av Norad). NMBU er det norske universitetet med flest NORHED-prosjekter.
- Langtids institusjonelt samarbeid i Tanzania, Etiopia, Nepal, m.fl. Et nytt femårs samarbeid med LUANAR-universitetet i Malawi startet i høst 2014.
- Samarbeid med universiteter i Vest-Balkan under UD-finansiert HERD-programmet. NMBU deltar i åtte av 13 HERD-prosjekter. Programmet avsluttes i 2015 tross for en meget positiv ekstern evaluering av programmet med oppfordring til UD til å fortsette.

Det er og har alltid vært faglig interesse ved NVH og UMB for å samarbeide med utviklingsland. Norsk høyere utdanning og forskning trenger kunnskap om utviklingsland og her har NMBU spesiell kompetanse. Et generelt bilde er at det nasjonalt gradvis har blitt mindre midler knyttet til utviklingssamarbeidet, og at internasjonal forskning i økende grad dreier seg om globale utfordringer knyttet til spesielt miljø, klima, mat og samfunnsbygging. Mange forskere ønsker likevel å samarbeide med utviklingsland til tross for dårlige muligheter for prosjektf finansiering. Regjeringens foreslåtte kutt i bistandsbudsjettet vil muligens gjøre det vanskeligere å få nye prosjekter finansiert av ambassadene, m.m.

III Tre søyler i det internasjonale forskningssamarbeidet som utgangspunkt for satsinger

Nedenfor har vi beskrevet det internasjonale samarbeidet som tre mulige søyler. Søylen er basert på regioner. De tre søylene kan styrkes hver for seg eller de kan utvikles videre med en felles tilnærming.

1. EUs rammeprogram er høyt politisk prioritert og Regjeringens Strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeidet med EU setter ambisiøse mål for Norges deltagelse i Horisont 2020. Alle forskningsinstitusjonene er forventet å utvikle egne mål, strategier og handlingsplaner for å bidra til å nå de nasjonale målsettingene. EU er også høyt prioritert på NMBU, og det er initiert et arbeid for at NMBU får enda mer omforente ambisjoner og gjennomføring for å ha en hensiktsmessig portefølje av EU-finansierte prosjekter

2. Bilateralt samarbeid med BRIKS-landene (Brasil, Russland, India, Kina og Sør-Afrika), USA, Canada og Japan. Prioritert av NFR.

«Land som Kina, India og Brasil investerer tungt i utdanning og forskning som ledd i sine nasjonale vekststrategier. Kina bruker snart mer midler til forskning enn USA, og indiske

myndigheter planlegger å mer enn doble andelen av ungdomskullene som studerer innen 2025. I tillegg utgjør flere av strategilandene viktige markeder for norsk næringsliv. «Derfor må vi få på plass et tettere samarbeid, sier Røe Isaksen» (regjeringen.no, 06.10.2015).

NMBUs sampublisering (2000- 2015) med BRIKS-landene: Brasil (24), Russland (8), India (7), Kina (15) og Sør-Afrika (7). Utfra sampublisering alene ville det være mest interessant å utvide samarbeidet med Brasil og Kina. Særlig Kina vokser fram som en forskningsmessig gigant som det vil være naturlig og utvide samarbeidet med. India har også et potensial, men deres universiteter og forskningsinstitusjoner ligger ikke, jevnt over, på samme nivå som de kinesiske.

Ser man på universitetsrangeringer globalt (THES som er den mest kjente) så ligger to universiteter i Kina på 48 og 49 plass, de beste indiske ligger mellom 276 og 300 plass. Det beste i Brasil mellom 201 – 225 plass. Det beste i Sør-Afrika på 124 plass. Det beste og eneste i Russland befinner seg på 196 plass over de 400 beste universitetene i verden.

Ut fra ovennevnte kan det være naturlig å prioritere samarbeid med BRIKS land i følgende rekkefølge: Kina, Brasil, Sør-Afrika, India og Russland.

3. NMBU har et bredt internasjonalt engasjement og samarbeider også med en rekke land utenfor EU og BRIKS + (f.eks. Nord Amerika, ulike utviklingsland).

Utgangspunktet for samarbeid bør være land/universiteter som jobber innenfor våre temaområder og som er strategisk viktige for universitetet. Det er og har alltid vært faglig interesse ved NVH og UMB for å samarbeide med utviklingsland. Norsk høyere utdanning og forskning trenger kunnskap om utviklingsland og her har NMBU spesiell kompetanse.

NMBUs mål og profil tilsier at universitetet bør prioritere innenfor alle tre søyler. Satsingene bør gjøres ut fra forventningen om å øke kvaliteten der universitetet står per i dag. Internasjonalt kunnskapssamarbeid skal bygge på prinsippene om kvalitet, gjensidighet og relevans.

Spørsmål for Forskningsutvalgets drøfting:

- Bør NMBU ha en strategi/handlingsplan for internasjonalt samarbeidet?
- Hvis ja, hvilke land eller universiteter bør NMBU satse på og hvorfor?
- Hvordan tilby forskerne mulighet til å samarbeide med prioriterte utviklingsland?
- Bør nordisk samarbeid økes?
- Hvordan skal internasjonalt samarbeid på NMBU organiseres? Hvem bør ha ansvar for oppfølging og gjennomføring?

Saksansvarlig: Ragnhild Solheim
Saksbehandler: Solveig Fossum-Raunehaug

FU-sak 37/ 2015 Veilederkurs ved NMBU

Vedlegg:

1. *Forslag Veilederkurs ved NMBU*
2. *Veilederkvalifiseringskurs UiS/ UiN/ UiA*
3. *Course in supervision ved Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)*

Forslag til vedtak/ innstilling:

Forskningsutvalget anbefaler igangsetting av «Veilederkurs ved NMBU» som beskrevet i saksframstillingen. Veilederkurset bør gjennomføres en gang årlig, første gang våren 2016. Nye hoved- og medveiledere bør oppfordres sterkt til å gjennomføre kurset.

Saksframstilling:

Bakgrunn:

Tidligere UMB hadde en ordning for å øke kompetanse hos ph.d.-veiledere kalt «Veilederforum». Dette ble gjennomført 2-4 ganger årlig med ulike tema som veilederne var opptatt av (se <http://www.nmbu.no/forskning/forskere/veilederforum>). Interesse og deltakelse på Veilederforum har vært noe synkende i 2014 og 2015. Det er usikkert hva grunnen til dette er, men kan ha med ressursknapphet i fht fusjonen å gjøre. Tidligere NVH gjennomførte også veilederforum hvor veiledere møttes og diskuterte «best practice».

Hva saken gjelder:

I forbindelse med NMBUs satsing på «fremragende forskning og utdanning» ble det bevilget midler til utvikling av et «Veilederkurs». Forskningsavdelingen jobber med å utvikle et slikt kurs og forslaget legges fram for Forskningsutvalget etter deres ønske. Vedlegg 1 beskriver et forslag til innhold i et slikt kurs. Innholdet er inspirert av et nyoppstartet Veilederkvalifiseringskurs ved UiS/ UiN/ UiA og kurs i «Handledning av doktorander» ved Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

I forslaget til Veilederkurs ved NMBU legges det opp til et kurs bestående av tre moduler, fordelt på 2 + 1 dager. Forskningsdirektøren ber Forskningsutvalget diskutere om modul 1 + 2 skal gjennomføres «off» campus og inkludere overnatting eller om de skal gjennomføres som to dagsseminarer på NMBU. Det foreslås at kurset skal tilbys årlig og til både nye og erfarne veiledere. Det legges opp til forelesninger, gruppearbeid, erfaringsutveksling og paneldebatt/ plenumsdiskusjon. Det legges også opp til innlevering av en skriftlig oppgave mellom modul 1/2 og 3.

Forskningsavdelingen vil være administrativt ansvarlig for kurset, men Dr Anne Lee vil være faglig ansvarlig. Dr Anne Lee er forfatter av “Successful Research Supervision” (Routledge 2012), og er ansvarlig for veilederutviklingsprogram ved forskjellige universitet i UK, Skandinavia og Irland. Se www.drannalee.wordpress.com. I tillegg vil interne og eksterne ressurspersoner bidra (se vedlegg 1).

Kurset finansieres over midler fra satsingen Fremragende forskning og utdanning. Eksterne deltakere vil bli fakturert deltakeravgift.

Forskningsdirektørens vurdering:

Utkastet til program for Veilederkurs er utarbeidet på grunnlag av erfaringer fra andre universiteter. Forskningsutvalget utfordres på å vurdere om forslaget har hensiktsmessig omfang, problemstillinger og praktisk gjennomføring. Det er videre ønskelig at utvalget vurderer om slike kurs bør være obligatoriske eller frivillige.

Kurset i 2016 vil være pilot. Det bør vurderes om kurset skal være studiepoenggivende. I så tilfelle må det faglige ansvaret tilleggs et fagmiljø.

Course for PhD supervisors at NMBU - draft

The course will provide knowledge and skills that qualify and give confidence to new PhD supervisors. It will also provide experienced supervisors tools and inspiration to do an even better job.

The course has three modules organized as 2+1 day seminars and certain tasks between them. Coordination is the responsibility of the Research Department at NMBU.

Who can participate?

- Academic staff at NMBU and partner institutions (NOFIMA, NIBIO, VI, other).
- Main and co-supervisors for PhD candidates at NMBU. New and experienced.

Learning Objectives

The course will give the participant the following knowledge:

- The content of research training at NMBU and how this is organized
- Supervisory function and the supervisors role in various phases of research training
- Ethical and legal issues
- Guidance over cultural boundaries
- Basic project management with emphasis on the uniqueness of research projects and the supervisors role

Language.

Lectures and course materials are in English and/or Norwegian.

Teaching and working methods

Teaching and working methods will consist of lectures, group and individual assignments and panel discussions. Active participation, and some work between meetings. The course certificate will be awarded for attendance at all three modules, and the submission of a written assignment. The written assignment should be a reflection based on specific tasks that the supervisors should work with between module 1/ 2 and module 3.

Effort equals about eight to ten working days.

Prerequisites

Completion of the PhD degree or equivalent qualifications.

Academic content

Academic content varies somewhat from year to year, but the main theme of the three modules are as follows:

Module 1

- The content of research training at NMBU and how this is organized
- Approaches to supervision and the supervisor's role over various phases of research training
 - Startup
 - How to recruit effectively?
 - How to lay a good foundation for working together?
 - Implementation
 - How to ensure implementation of the agreed time? "Tips and tricks" from experienced mentors.
 - Empowering - how to get PhD candidates being "self-propelled"?
 - Writing Work
 - What is the supervisor's role?
 - The Writing Process and guidance in the writing process
 - Finalization
 - How to decide whether a thesis is "good enough" for submission?
 - How to avoid "time squeeze" in the final phase?

Module 2

- The supervisor role/ supervisory function:
 - The good conversation
 - Professionalism in supervision
 - How to solve conflicts?
 - Management tools during dissertation work
- Career development for PhD candidates
- Ethical and legal issues
- Guidance over cultural boundaries
 - Cultural challenges and gains in a multicultural research

Module 3

Project management

- Basic project management with emphasis on the uniqueness of research projects and the supervisors role

Price

Free for NMBU employees, 3000 kr for partner institutions.

Administrativ kontaktperson

Solveig Fossum-Raunehaug (Forskningsavdelingen)

Veilederkvalifiseringskurs - ph.d.-nivå

Kurset skal gi kunnskap og ferdigheter som kvalifiserer og gir trygghet for nye ph.d.-veiledere, samtidig som det skal gi erfarne veiledere verktøy og inspirasjon til å gjøre en enda bedre jobb.

Kurset er et samarbeid mellom UiA, UiN og UiS. Det består av tre moduler med 2-dagers samlinger og enkelte oppgaver mellom disse. Koordineringsansvaret rullerer mellom institusjonene, og samlingene finner sted i Stavanger og/eller Kristiansand og/eller Bodø.

Målgruppe

- Vitenskapelig ansatte ved de tre samarbeidsinstitusjonene og deres partnerinstitusjoner.
- Nye, potensielle og erfarne ph.d.-veiledere.

Læringsmål

Etter at kurset er gjennomført skal deltakeren kunne:

- beskrive hva som er målet med forskerutdanningen og hvordan denne er organisert
- diskutere veiledningens funksjon sett i lys av forskjellige faser i ph.d.-utdanningen
- diskutere vanlig forekommende etiske og juridiske spørsmål i forbindelse med veiledning
- sammenligne forskjellige veilederroller og reflektere over egen rolle i et mangfoldts perspektiv
- komme med forslag til tilnærminger for å håndtere vanlig forekommende konflikter i forbindelse med avhandlingsarbeidet
- diskutere hva som karakteriserer en profesjonell måte å forholde seg til veiledning på

Språk

Engelsk/Norsk – oppgis ved utlysning av kurset

Undervisnings- og arbeidsformer

Undervisnings- og arbeidsformer vil blant annet bestå av forelesninger, casework, gruppearbeid og individuelle arbeidsoppgaver. Det forventes aktiv deltakelse, og noe arbeid mellom samlingene. Kursbevis tildeles etter deltagelse på alle tre modulene, og innlevering av arbeidsoppgaver. Arbeidsinnsats tilsvarer 3 arbeidsuker.

Forkunnskaper

Avlagt doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Faglig innhold

Faglig innhold varierer noe fra år til år, men hovedtema for de tre modulene er som følger:

Modul 1

- veilederroller
- skriveprosessen
- ph.d.-utdanningen i nasjonal/ internasjonal kontekst

Modul 2

- konflikthåndtering i veiledningen
- læringsarenaer i ph.d.-utdanningen

- styringsredskaper i avhandlingsarbeidet
- ph.d.-avhandlingen – nivå, dimensjoner og vurderingskriterier
- profesjonalitet i veiledningen

Modul 3

- etiske og juridiske utfordringer i veiledningen

Pris

Institusjonene har forskjellig praksis for dekking av kursavgift, arbeidsinnsats, hotell- og reiseutgifter. Mer informasjon hos kursets administrative kontaktperson.

Faglig ansvarlig

Dr Anne Lee er forfatter av "Successful Research Supervision" (Routledge 2012), og er ansvarlig for veilederutviklingsprogram ved forskjellige universitet i UK, Skandinavia og Irland.

Se www.drannelee.wordpress.com

Faste bidragsytere

Anne Lee (se over) – faglig ansvarlig for kurset som helhet, og ansvarlig blant annet for temaene veilederroller, skriveprosess og profesjonalitet i avhandlingen.

Roger Strand (professor og tidligere leder ved Senter for vitenskapsteori ved UiB) – ansvarlig for temaet etikk i ph.d.-utdanning og veiledning, f.o.m. 2015.

Linda Lundgaard Andersen (professor ved Roskilde Universitet, leder for Forskerskolen i Livslang Læring, vise-direktør ved Center for Socialt Entreprenørskab) – ansvarlig blant annet for temaene konflikthåndtering i veiledningen, læringsarenaer i ph.d.-utdanningen og styringsredskaper i avhandlingsarbeidet.

Per Gunnar Hillesøy (juridisk seniorrådgiver ved UiB) – ansvarlig for teamet juridiske utfordringer i veiledningen.

Administrativ kontaktperson

UiN: Marianne Hatlestad - Marianne.Hatlestad@uin.no

UiA: Øyvind Nystøl – oyvind.nystol@uia.no

UiS: Gry Sørås – gry.soras@uis.no

Det administrative hovedansvaret for kurset ruller mellom institusjonene.

Litteratur/leseliste:

Oppdatert liste følger med årets program

UNIVERSITETET I AGDER

Modul I

Sted: Rica Park Hotell, Stavanger

10. juni

- 11.30-12.30 Lunsj med velkomst av **Kristofer Rossmann Henrichsen**, Utdanningsdirektør UiS
- 12.30-12.40 Programgjennomgang og deltagerpresentasjon
- 12.40-13.30 **Det organiserte doktorgradsløpet: Bolognaprosessen og 3. syklus**
Anne Beate Maurseth, UiB
- 13.45-16.15 **Skriveprosess og veiledning til tekst:**
Professor emeritus Torlaug Løkenstgard Hoel, NTNU
Foredrag og arbeid i grupper
- 16.30-17.30 **Erfaringer fra veilederrelasjonen** – paneldebatt med erfarne veiledere og kandidater
Frank Acshe (professor ved Institutt for industriell økonomi, risikostyring og planlegging)
Elaine Munthe (professor og dekan ved Det humanistiske fakultet)
Marte Cecilie W. Solheim (ph.d.-kandidat ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet)
Ole-Erik V. Endrerud (ph.d.-kandidat ved Det teknisk-naturvitenskapelige fakultet)

11. juni

- 09.00-16.00 **Dr. Anne Lee: Approaches to Successful Research Supervision**
Session One
Introductions and a discussion about the participants' priorities for the day
A review of international developments in doctoral education
The differences and similarities between learning at Masters and Doctoral levels
- Session Two**
What is the doctoral process for? An exercise discussing the different agendas that impact upon the research process
An introduction to different approaches to research supervision
- Session Three**
What kind of supervisor are you?
A discussion of the different approaches to research supervision and their respective advantages and disadvantages
Case studies: Looking at difficult issues in supervision and how to resolve them.
- Session Four**
Case studies (continued)
The role of the research supervisor in supporting their researcher's careers?

Evaluation of the day

Modul II

Sted: Sola Strand Hotel

Faglig ansvarlig: Professor Linda Lundgaard Andersen

16. september

11.30 – 17.15 **Styringsredskaper i avhandlingsarbeidet**

Hvordan ph.d.-kandidaten og veilederen kan styre prosesser, innhold og forskningsoppgaver - og ikke omvendt. I opplegget gis et overblikk over forskjellige styringsverktøy og virkemidler – formelle som uformelle - samt hvordan disse kan anvendes av veileder og ph.d.-kandidat.

Læringsarenaer i doktorgradsutdanningen

Doktorgradsarbeidet er sammensatt av en rekke forskjellige læringsarenaer som ph.d.-kandidatene arbeider med og arbeider i. Der er veileder og veilederrelasjonen, der er nasjonale og internasjonale kurs, workshops og forskningsseminarer med seniorforskere, samarbeide med eksterne samarbeidspartnere, empiri-innsamling og skrivning osv. I dette opplegget settes fokus på de læringsrom som omkranser veiledningsrelasjonen, deres innhold, synergi og forløp. Doktorgradsveiledere skal derfor, som en del av veiledningsprosessen, opparbeide et godt og refleksivt overblikk over disse læringsarenaene sammen med ph.d.-kandidatene. På denne måten kan man støtte den studerende i hvordan han eller hun best kan tilrettelegge et optimalt lærings- og «produksjonsforløp».

Case work og refleksjon i grupper.

På bakgrunn av et antall utarbeidede case som beskriver potensielle eller reelle konfliktsituasjoner i doktorgradsarbeidet og i veilederrelasjonen skal deltagerne i mindre gruppe analysere disse casene og formulere en rekke tiltak som kan bringe veiledningsrelasjonen og veiledningsforløpet inn i et konstruktivt spor igjen.

17. september

09.00-09.30 **Forskningsstøtte rettet mot ph.d.-kandidater: bibliotekets tjenester/rolle**
universitetsbibliotekar Anne Beth Våga og Else Sauge Torpe

09.30-10.30 **Konflikter og uenighet i doktorgradsveiledning- håndtering basert på (selv)refleksjon, analyse og handling**

10.45-12.00 **Fortsatt case work med utgangspunkt i konfliktsituasjoner og vanskeligheter i doktorgradsveiledningen**

13.00-14.15 **Fremleggelse i plenum av caseanalyser**
Deltagerne skal forberede en kort presentasjon av en til to cases og fremlegge en analyse og tilhørende handlingsplan/forløp.

14.45-16.00 **Drøfting av handlingsplaner i forhold til ph.d.-arbeidet, både som veiledere og i organiseringen av ph.d.-utdanningen.**

Modul III

Sted: Bødo, campus UiN

2. desember

11:30 - 12:30	Velkommen og lunsj
12.30 - 14.30	Forskningsetikk, uredelighet og sampublisering Professor Ove Jakobsen, UiN Presentasjon av de nasjonale etiske komitéene
14:45 – 17:15	Autentiske tekster Professor emeritus Torlaug Løkensgard Hoel, NTNU Gjennomgang av oppgave
19:00	Middag, Bodøgaard

3. desember

08:45 – 11:15	Forskningsetiske utfordringer i veilederrelasjonen Professor Anne Ingeborg Myhr, UiT • Mentor rollen (forpliktelser og tillit) • Asymmetri og makt i veilederrollen • Faglig redelighet og implikasjoner i forhold til økende grad av vitenskapelig uredelighet
11:30 – 12:30	Aspekter ved veiledningen i en interkulturell setting – Hva kan veileder gjøre for å bidra til at ph.d.-kandidaten blir ph.d.? Professor Frode Mellemvik, UiN
12:30 – 13:30	Lunsj
13:30 - 15:30	Juridiske utfordringer knyttet til ph.d.-utdanningen Juridisk rådgiver Per Gunnar Hillesøy, UiB

Course in Supervision

SUPER_eng_12_2

(March 22 - May 16 2012 in UMEÅ)

Study guide

Content

Welcome!	2
Learning outcomes	2
Working with Fronter	2
Course requirements	3
Admission and selection	3
Course instructors	3
Course administration	3
 Schedule and assignments	 4
 Guests in our meetings	 5
1. First meeting	5
2. Second meeting	5
3. Third meeting	6

Welcome!

This study guide is intended to give a quick overview of the different parts of this course: *The Supervision Course*. You will notice that the first section includes a series of formalities, followed by a description of your different assignments; more detailed information about what each assignment entails and what is required from you is available at the Fronter course page. You will soon familiarize yourself with this platform and its various functions.

This *Supervision Course (3 weeks)* you are about to start builds upon what you have learned in the other basic education courses, but also upon your own experiences of supervision. We hope and expect that after completing this course you will feel more confident in your role as a doctoral supervisor. Those of us in charge of this course consider it to be a great benefit to be able to discuss issues related to supervision with all of you who either are working or will in the future work as supervisors at the university; we intend to use you as a resource for learning.

This course is also a requirement in order to apply for the title of Lecturer (Docent). You can find more information about the additional requirements in order to become a Docent by contacting your department. We also invite you to visit our homepage and take a look at our seminars and other courses <http://upc.slu.se>

Learning Outcomes

Upon completion of the course participants are expected to be able to:

- describe the organization and goals of doctoral education at SLU.
- explain the function of supervision in relation to the different phases of doctoral studies.
- discuss common ethical and legal issues related to supervision.
- compare and contrast the different roles of a supervisor and reflect upon one's own role from a diversity perspective.
- suggest possible solutions to commonly occurring conflicts in supervision.
- observe and analyze interaction between supervisor and supervisee.
- discuss what characterizes a professional, ethical and responsible, supervisor.

Working with Fronter

At the Center of Educational Development, we use SLU's course platform Fronter. You can find the platform by visiting <http://student.slu.se/fronter> and logging in with your AD account. In order to enter the course's room, select the course's name (*SUPER 12/2_eng – Course in Supervision*) from the scroll-down menu at the left-hand corner of the screen. There you will find instructions about how to use *Fronter* as well as all other course related information.

Everyone in the course has been assigned into a small group we have called *learning group*; you will work with this group both in *Fronter* and during our face-to-face meetings. Some of the assignments will be completed together with your learning group colleagues; you will in this case get time to discuss when we meet as well. Our meetings will be characterized by a

combination of lectures, discussions, and different types of exercises. Lectures will often be open and build to a large extent upon a good dialogue between the presenter and participants. Much of the work in this course relies also on the participation, dialogue and discussions between you and your fellow course participants.

Course requirements

In order to pass this course and receive a course certificate participants will be expected to complete and turn in all assignments in time as well as be present at face-to-face meetings (in unforeseen circumstances participants will be asked to make up missed meetings/ assignments). If a participant has submitted occasional assignments after the set deadline, it to be reviewed in connection with the next given course. When a course participant has not been present during parts of course meetings or not submitted assignments, these can be made up by participating in a later course. Note that this should be done within two years of starting a specific course. Participants which are absent from more than half of the scheduled meetings and those who fail to submit three or more assignments will not be considered as having completed the course. Likewise, all of those failing to complete/make up missed work within two years will be asked to re-take the course in its entirety.

Admission and selection

This course admits at most 20 participants and is given when at least 12 people intend to take the course. If less than 12 people were to register the course would be cancelled and those interested would be referred to the next course date. Qualified applicants are accepted on a first-come first-serve basis upon review of the prerequisites and credentials.

Course instructor

If you at any point have questions about this course, related to content, assignments, or any type of guidance, please contact:

Tomas Grysell, Educational Development Officer
E-mail: tomas.grysell@uadm.uu.se

Cecilia Almlöv, Educational Development Officer
E-mail: cecilia.almlöv@slu.se

Course administration

For questions related to admission, prerequisites, missed sessions, course certificates, and other administrative issues please contact:

E-mail: upc@slu.se

SCHEDULE: assignments and meetings

Before the first meeting

Date:	Deadline for submission of the following assignments:
March22	1) Present yourself 2) Read a chapter in your course book

FIRST MEETING**Room:****22/3 Sälgen A****23/3 Vita havet (seminar room at "Skogens ekologi o skötsel")**

March22	09.00–10.00	Introduction	Cecilia Almlöv
	10.00–12.00	Post graduate education at SLU	Göran Spong
	12.00–13.00	LUNCH	
	13.00–14.30	My own experiences: a voice from an experienced supervisor	Rolf Larsen
	14.30–16.00	Preparation before assignments: my own experiences	Tomas Grysell
March23	09.00–12.00	Communication and supervision	Sara Ingvarsson
	12.00–13.00	LUNCH	
	13.00–16.00	Cont.	

Assignments between the first and second meeting

Date	
April26	3) Reading the course literature 4) Read a book 5) My own department

SECOND MEETING**Room:****26/4 Vita havet****27/4 Rönne**

April26	09.00–12.00	Group I: Your own experiences/ Group II Diversity in Supervision	
	12.00–13.00	LUNCH	
	13.00–16.00	Group II: Your own experiences / Group I Diversity in Supervision	Tomas Grysell/ Eva L. Waterworth
April27	09.00–12.00	Forum Play	Tomas Grysell
	12.00–13.00	LUNCH	
	13.00–15.00	My own department (assignment)	
	15.00–16.00	Effective Supervision	

Assignments before the third meeting

May14	6) Reading 7) Observe two supervisors
-------	--

THIRD MEETING

Room:

15/5 Sälgen B

16/5 Sälgen B

May15	09.00–12.00	Conflict management	Sara Ingvarsson
	12.00–13.00	LUNCH	
	13.00–14.00	Cont.	Per Sandin
	14.00–16.00	Ethics for supervisors	

May16	09.00–12.00	Supervisors' roles	Anne Lee
	12.00–13.00	LUNCH	
	13.00–16.00	Cont.	

GUESTS

FIRST MEETING

Postgraduate Education at SLU

Göran Spong

Göran Spong is responsible for the Post Graduate Education in Umeå, SLU. He will give us a brief introduction to the course by placing doctoral education in a broader context. Here you can bare the learning outcomes for the Education in mind.

Being a Supervisor at SLU: My Own Experiences

Rolf Larsen

We have chosen to invite to the course an SLU supervisor: Rolf Larsen. Rolf is a Professor of Horticultural Crops at the LTJ School and has long experience in supervising doctoral students. He will share his own experiences and lessons learned during his time as a supervisor.

Communication in supervision

Sara Ingvarsson

The communication between the doctoral student and the supervisor is one central part of the supervision taking place at the departments. In this session we will have the opportunity to practice on “supervision talk”. Sara Ingvarsson, will lead the group in this exercise. She is a trained psychologist working as a consultant for supervisors for many years. Other areas of interest are conflict management, processes in organisations and leadership management.

SECOND MEETING

Own experiences

Tomas Grysell

During this session, you will share your own experiences of supervision (either as doctoral student or as supervisor) in smaller groups. The aim is to use each other's experiences as a resource and generate examples about what supervising can look like in a variety of departments and schools. The exchange will be led by Tomas Grysell.

Communication in Supervision

Eva Lindh Waterworth

Our next guest, Eva Lindh Waterworth, is professor in Informatics at Umeå University and has been responsible for the training of supervisors there. During this day, the diversity in supervision will be in focus. Since the supervision process builds upon communication it is of importance to define the characteristics of good communication in supervision. Since the relationship builds upon an unequal distribution of power next quest will focus on different aspects of diversity and the impact of this on supervision.

Forum play

Tomas Grysell

During this session, you will work with cases in a forum play. The method is widely used in courses for supervisors to create an “authentic” example and to discuss possible solutions to general problems in supervision meetings. The exchange will be led by Tomas Grysell.

FINAL MEETING

Conflict management in Supervision

Sara Ingvarsson

During the final meeting, the conflict management in supervision will be in focus. Since the supervision process builds upon interaction between supervisor and supervisee in a long relationship, it is important to identify signs for upcoming conflicts to be able to handle them on an early stage. Sara Ingvarsson is a consultant in conflict management in universities and private organisations. During this session Sara presents tools for handling conflicts as well as leads the practice in small groups.

Ethics and Supervision

Per Sandin

Per Sandin is working at SLU and is teaching in research ethics. He is one of the two experts in ethics employed at SLU, and in this session you will specially discuss the ethical issues of supervision.

Supervisors' roles

Anne Lee

Great Britain is well-known for training doctoral supervisors in relation to the new requirements being put forth today. One of the most recognized voices in this context is Dr. Anne Lee, until recently a researcher at the University of Surrey, now consultant. Dr. Lee's research focuses on the supervisory role and she has also had several development projects on the same topic. She will discuss and lead a workshop focused on the role of a supervisor.

Saksansvarlig: Ragnhild Solheim
Saksbehandler: Solveig Fossum-Raunehaug og Kari Moxnes

FU-sak 38/ 2015 Kvalitetssikring av ph.d.-programmene

Forslag til vedtak/ innstilling:

Forskningsutvalget anbefaler at prinsippene for «Kvalitetssikring av ph.d.-programmene ved NMBU» gjennomføres som beskrevet i saksframstillingen.

Saksframstilling:

Bakgrunn:

NMBU har vedtatt ti nye ph.d.-program 12.12.2014 ([US-sak 155/ 2014](#)) og disse ble iverksatt fra 1. januar 2015. I tillegg har universitetsstyret 22.10.2015, vedtatt et Kvalitetssikringssystem for all utdanning ved NMBU ([US-sak 91/ 2015](#)). Dette inkluderer kvalitetssikring av både emner og programmer, inklusive ph.d.-programmene.

Programevalueringer, interne og eksterne, har en sentral rolle i kvalitetssikring og utvikling av all utdanning ved NMBU. Dette utgjør et viktig grunnlag for den overordnede vurderingen av kvalitet ved universitetet og av helheten i studieprogramporteføljen. Formålet med evaluering av studieprogram er å legge til rette for kontinuerlig forbedring av programmene slik at overordnede læringsmål alle elementer som inngår er oppdaterte og relevante. For ph.d.-programmene gjelder det at emner/kurs, obligatoriske seminarer, forskningsaktiviteter m.m er innrettet slik at ph.d.-kandidatene oppnår ph.d.-programmets læringsutbytte. Evalueringene skal også bidra til å sikre at programmene har en plass i NMBUs samfunnsoppdrag og har relevans for arbeidsmarked og samfunn generelt.

Hva saken gjelder:

Verdien av en jevnlig gjennomgang av ph.d.-programmene er vektlagt i US sitt vedtak 22.10.15 om kvalitetssikringssystem for utdanningene ved NMBU. Et annet hovedpoeng er at evalueringsarbeidet skal være kriteriebasert for å sikre relevans og systematikk i vurderingene, og at de vedtatte kvalitetskriteriene for godkjenning av nye programmer ved NMBU skal legges til grunn. Disse kriteriene har en forankring i forskrift, nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, NMBU-nøkkel og læringsfilosofi. Ved å legge disse til grunn oppnår man også en tilbakekobling til de valgene som ble tatt ved opprettelsen av programmet.

I tillegg til årlige og periodiske programevalueringer arbeides det kontinuerlig med utvikling av utdannings- og forskningskvalitet. En grunnleggende tankegang i kvalitetssikringssystemet for utdanningene ved NMBU, er at det er instituttene som forvalter de viktigste kvalitetsstandardene innen hvert fagområde, og at det er der det løpende utviklingsarbeidet finner sted. Det foregår et kontinuerlig utviklingsarbeid i det daglige med utgangspunkt i de erfaringer og den kunnskap som opparbeides underveis og den løpende dialogen i miljøet rundt programmet.

Instituttene er tettest på studentens (ph.d.-kandidatens) læringsbane – og kan best kan vurdere sammenhengene mellom læringsaktiviteter, vurderingsformer og læringsutbytte og oppbyggingen av ph.d.-programmene. Det er følgelig fagmiljøenes vurderingene av kvaliteten som skal ligge til grunn for valg av tiltak.

Kvalitetssikringssystemet ved NMBU gir stort rom for variasjon i hvordan oppgavene løses. Det skal stå instituttene fritt å organisere arbeidet rundt kvalitetssikring og kvalitetsutvikling på den måten som passer dem best.

Forskningsutvalgets mandat slår fast at «FU skal være med på å sikre at forskningen ved NMBU holder høy kvalitet og ha et særlig ansvar for å initiere tiltak som hever kvaliteten på forskning og forskerutdanning». Denne saken definerer rammene for det kontinuerlige arbeidet med å sikre og utvikle kvaliteten i ph.d.-programmene. I saken foreslås en organisering av arbeidet som gjør FU i stand til å oppfylle sitt mandat og som sikrer at NMBU tilbyr doktorgradsutdanning som oppfyller internasjonale og nasjonale standarder og regelverk.

1. Rammer for arbeid med kvaliteten i ph.d.-programmene

a. Årlig evaluering av alle ph.d.-programmer

Forskningsdirektøren foreslår at det gjennomføres årlig evaluering av hvert enkelt ph.d.-program ved NMBU. Evalueringen skal munne ut i en kortfattet programrapport. Denne rapporten kan følge en egen mal. Forskningsavdelingen legger fram forslag til mal i FU-møte 1-2016.

Forskningsdirektøren foreslår at første årlige rapport for 2016 leveres i desember 2016. Deretter årlig i desember.

I US-vedtaket 22.10.15, slås det fast at en årlig studiekvalitetsrapport, basert på instituttens programrapporter skal utgjøre kjernen i NMBUs dokumentasjon av utviklingsarbeidet.

b. Periodisk evaluering av utvalgt(e) ph.d.-program

Forskningsdirektøren foreslår at det gjennomføres periodisk evaluering av utvalgte ph.d.-program, hvor evalueringsmodellen bør legge vekt på verdien av tung involvering av fagmiljøet og eksternt blikk fra fagfeller:

- Årlige ph.d.-programrapporter legges til grunn for utvelgelse av program og problemstillinger.
- Fleksibel evalueringsmodell som blant annet baseres på utfordringer avdekket i de årlige evalueringene. Forskningsavdelingen legger fram forslag til mal i FU-møte 1-2016.
- Evalueringen skal ta utgangspunkt i kriteriene for godkjenning av nye programmer. Sentrale NOKUT-kriterier for godkjenning av/tilsyn med studietilbud (se «Studietilsynsforskriften») vektlegges. I tillegg vektlegges NMBUs visjon, strategi og læringsfilosofi.
- Periodisk evaluering bør inneholde en vurdering av om nye programmer bør opprettes eller eksisterende programmer legges ned.

Den periodiske evalueringen skal gi et «spisset» produkt med høy relevans for kvalitetsarbeidet.

Det er de to evalueringsformene a. og b. i kombinasjon, som skal gi miljøet rundt programmet nødvendig kunnskap til å drive et godt utviklingsarbeid.

2. Organisering av kvalitetsarbeidet: Ansvar for evaluering, rapportering og oppfølging

Ansvar for ph.d.-programevalueringene ligger hos instituttet. Organiseringen av arbeidet med evalueringen springer ut av den organiseringen rundt programmene som instituttet har valgt.

Instituttleder har overordnet ansvar for at ph.d.-programevalueringene finner sted og for at tiltaks/ handlingsplanen(e) gjennomføres. Instituttleder orienterer *dekanen* og *fakultetsstyret*.

Ph.d.-programråd

Forskningsdirektøren foreslår at instituttens FU/ FFU/ PhD-utvalg fungerer som ph.d.-programråd. Programrådet har det operative ansvaret for innhold og organisering av ph.d.-programmet, inkludert det løpende kvalitetsarbeidet.

Programrådet bør bestå av en leder (leder av instituttets FU/ FFU/ PhD-utvalg), minimum fire vitenskapelig ansatte med kompetanse som hovedveiledere (leder kan inngå som en av disse), en representant for ekstern samarbeidsinstitusjon (fra for eksempel NOFIMA, NIBIO, VI eller andre eksterne institusjoner som har ph.d.-kandidater ved NMBU) og minimum to ph.d.-kandidater. Etter Likestillingsloven § 21 skal begge kjønn være representert. For å sikre effektiv administrasjon av programrådets arbeid bør det ha en fast sekretær. Ph.d.-programrådet bør ha jevnlig møter, minimum 4 ganger per år.

Ph.d.-programleder har en nøkkelrolle som koordinator og samordner av utviklingsarbeidet rundt programmet. Han/hun har ansvar for, i samarbeid med ph.d.-programrådet eller andre viktige bidragsytere, å vurdere programmet og foreslå en tiltaks-/handlingsplan. Disse vurderingene nedfelles i programrapporten. Ph.d.-programleder koordinerer også arbeidet med oppfølging av tiltaks-/handlingsplanen.

Ph.d.-programrådet utarbeider programrapporter og foreslår tiltak.

Instituttstyret (campus Ås)/instituttledermøtet (campus Adamstuen) godkjenner forslag til tiltak beskrevet i ph.d.-programrapportene.

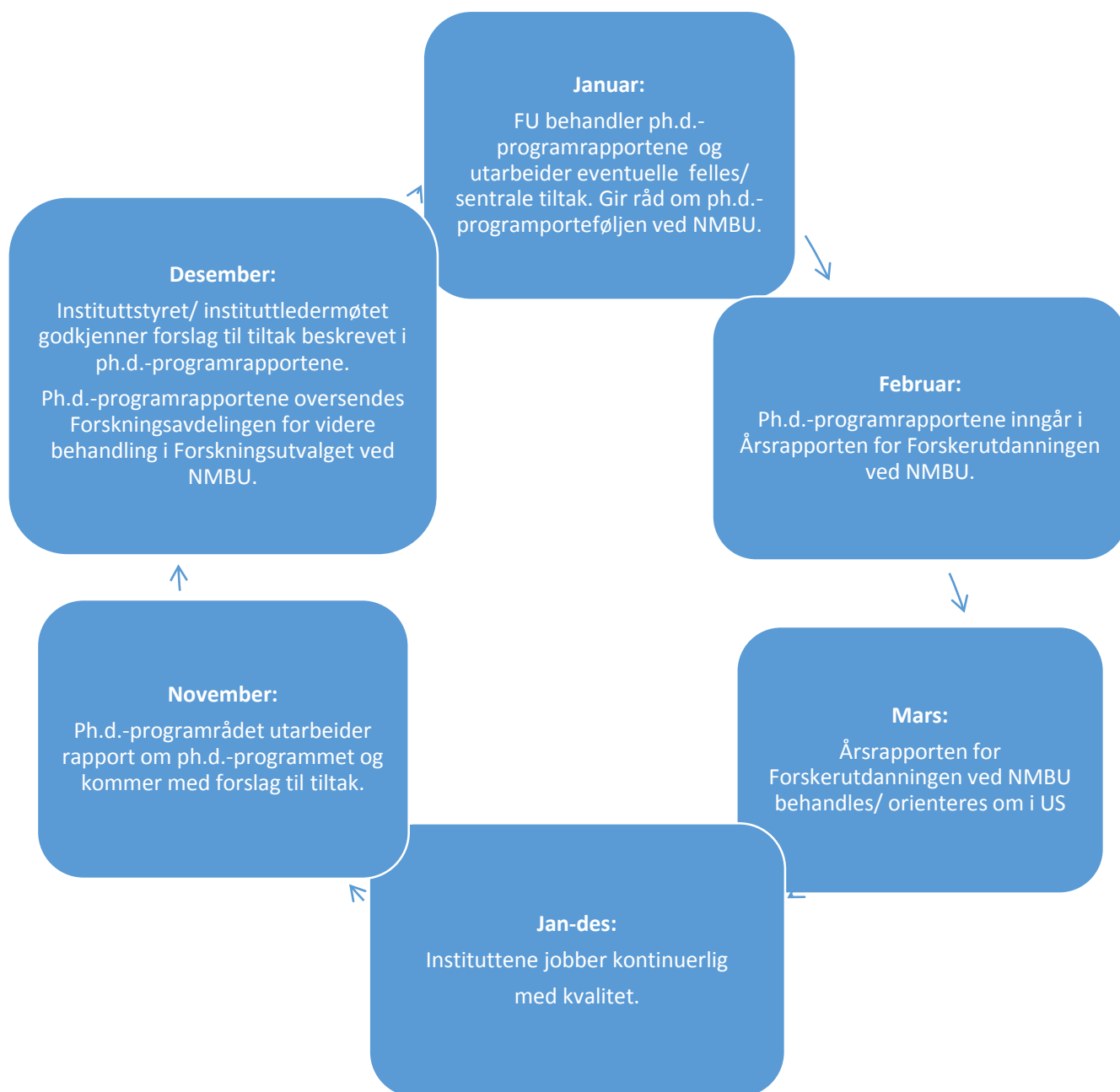
Dekanen og fakultetsstyret gjennomgår og drøfter ph.d.-programrapportene og lager en plan for hvilke programmer som skal gjennomgå periodisk evaluering. *Dekanen og fakultetsstyret* bestemmer også hvordan periodiske evalueringer skal organiseres.

Forskningsutvalget ved NMBU behandler ph.d.-programrapportene og utarbeider eventuelle overordnede tiltak som gjelder hele universitetet. Forskningsutvalget gir også råd til rektor og universitetsstyret om ph.d.-programporteføljen.

Ph.d.-kandidatmedvirkning: «Student»-medvirkningen sikres i utgangspunktet ved den faste representasjonen av ph.d.-kandidater i ph.d.-programrådet. Instituttene kan også bruke andre egnede former for «student»-medvirkning og kilder som involverer innhenting av ph.d.-kandidatenes oppfattelser av kvaliteten i ph.d.-programmer, for eksempel egne (NMBU-) spørreundersøkelser eller NMBUs/ NIFUs «kandidatundersøkelser»¹. En viktig del av oppfølgingen av evalueringene er løpende tilbakemelding til studentene om resultater og eventuelle endringer.

¹ Kandidat i betydningen ferdige utdannede bachelor-/master-kandidater eller doktorer fra NMBU

Forskningsdirektørens vurdering:

Forskningsdirektøren understreker at det løpende arbeidet med kvaliteten i programmet er det sentrale, og at en årlig programrapport skal utformes slik at den støtter og styrker de bakenforliggende prosessene. Det er selvsagt viktig at kvalitetssikringen gjøres slik at en faktisk oppnår ønskete forbedringer, og at kvalitetssikringsarbeidet legges opp med hensiktsmessig ressursbruk.

Forskningsdirektøren ber FU diskutere hvordan kvalitetssikring av forskerutdanningen best kan gjøres.

Saksansvarlig: Ragnhild Solheim
Saksbehandler: Solveig Fossum-Raunehaug

FU-sak 39/ 2015 Endring av RBO-modellen

Vedlegg (kun online):

1. [Om endringen av publiseringsindikatoren fra og med budsjettene for 2017 – av Gunnar Sivertsen \(Det nasjonale publiseringsutvalget/ NIFU\) \(PDF\)](#)
2. [Orientering om statsbudsjettet 2016 for universiteter og høyskoler \(PDF\):](#)
 - a. *Kapittel 5.3.2.1 Endring i publiseringsindikatoren (side 60)*
 - b. *Kapittel 5.3.1 Ny indikator for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) (side 57-59)*
 - c. *Kapittel 5.3.1 Ny indikator for tall på uteksaminerte kandidater (side 57-59)*
 - d. *Kapittel 5.3.1 Doktorgradskandidater (side 57-59)*
 - e. *Kapittel 5.2.2 og 5.3.1 Forskningsinsentiv - uttelling i indikatoren for forskningsmidler fra EU i 2016-budsjettet (side 52) og i 2017-budsjettet (side 57-59)*

Forslag til vedtak/ innstilling:

Forskningsutvalget tar endringer av RBO-modellen til orientering. Endringene gjelder fra og med budsjettet 2017.

Saksframstilling:

Bakgrunn:

Universitetene får deler av sin finansiering basert på resultatbasert omfordeling (RBO) på forskningsinsentiv. Tabell 1 viser en oversikt over indikatorer, vektorer og satser i 2016 budsjettet.

Indikator (lukket ramme)	Vekt	Avrunda satser for 2016 (i kroner)	Delen i kroner (i 1000 kroner)
Doktorgradskandidater, kandidater for Program for kunstnerisk utviklingsarbeid	0,29	360 050 per kandidat	534 098
Midler fra EUs rammeprogram for forskning	0,21	1 239 per 1 000 kroner	386 761
Midler fra Norges Forskingsråd og Regionale forskningsfond	0,21	158 per 1 000 kroner	386 761
Publiseringspoeng	0,29	34 951 per publiseringspoeng	534 098

Tabell 1. Forskningsindikatorer, vektorer og satser for budsjettet i 2016.

For budsjettet 2017 er det foreslått endringer som vil få følger for den resultatbaserte omfordelingen (se figur 1). Endringene vil gjelde i forhold til hva som blir innrapportert for 2015. Følgende endringer gjelder:

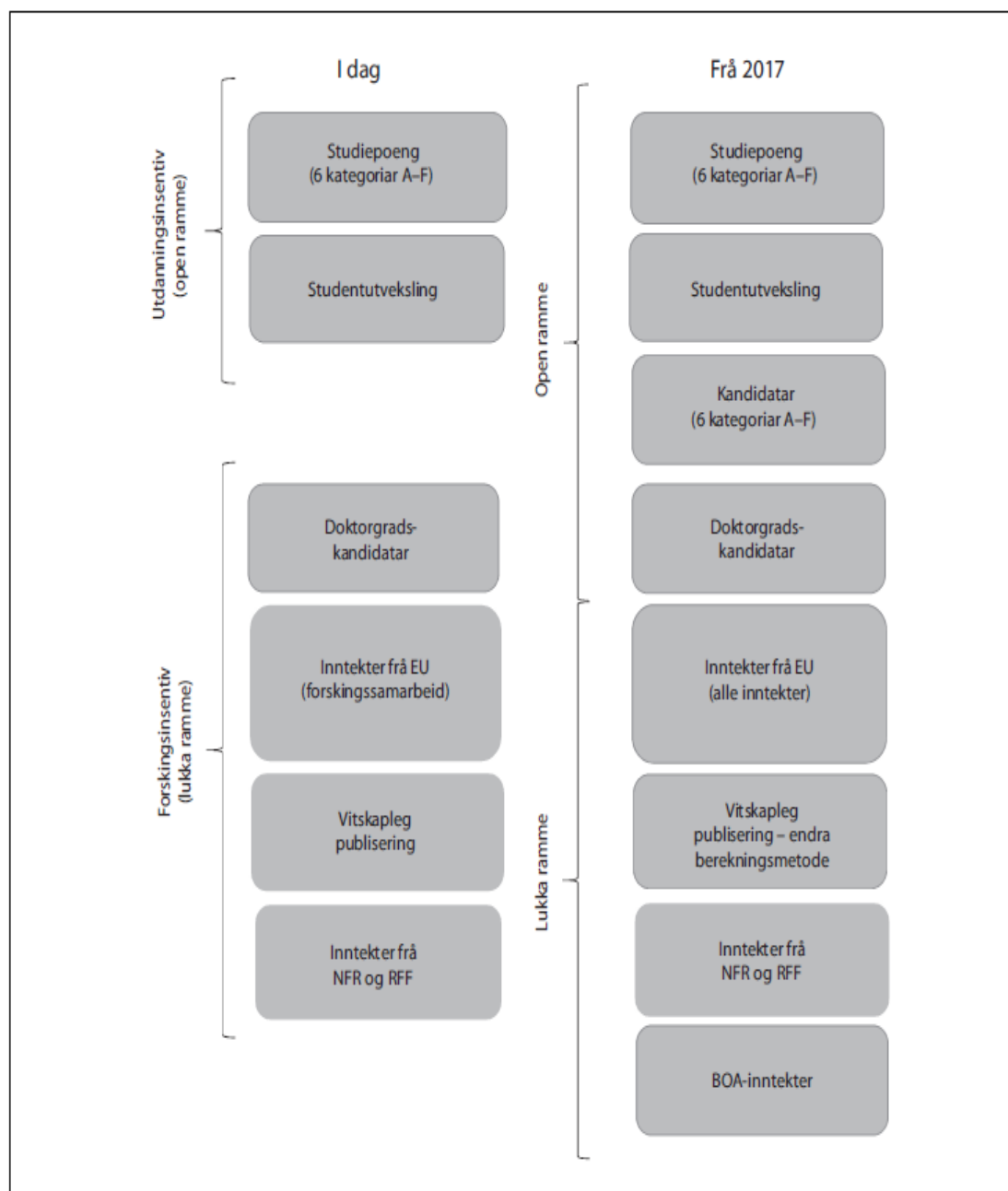
1. Beregning av publiseringspoeng i publiseringsindikatoren blir justert. Indikatoren får fremdeles lukket budsjetttramme.
2. Ny indikator for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) blir innført. Indikatoren får lukket budsjetttramme.
3. Ny indikator for tall på uteksaminerte kandidater blir innført. Indikatoren får åpen budsjetttramme.
4. Indikatoren for tall på doktorgradskandidater blir ført videre, men får åpen budsjetttramme.
5. EU-indikatoren blir utvida til å gjelde alle inntekter fra EU. Indikatoren får fremdeles lukket budsjetttramme.

2015–2016

Prop. 1 S
Kunnskapsdepartementet

283

Figur 1: Oversikt over resultatindikatorer i dag og fra 2017.

Hva saken gjelder:

Her følger utfyllende informasjon om de ulike endringene:

1. Om endringen av publiseringsindikatoren fra og med budsjettene for 2017

Vitenskapelig publisering gir uttelling i form av publikasjonspoeng. NMBUs forskningsbaserte tildeling over statsbudsjettet avhenger av antall publikasjonspoeng. I utregning av publikasjonspoeng vektet vitenskapelige arbeider etter publiseringsform, nivå og forfatterandeler. For at en institusjon skal få publikasjonspoeng for en publikasjon, må publikasjonen være registrert i CRISTin.

Ny metode for utregning av publikasjonspoeng:

Regjeringen foreslår en ny metode for beregning av publiseringspoeng der intensjonen er å gjøre ordningen mer fagnøytral. Bakgrunnen for dette er at Dansk Center for Forskningsanalyse ved Aarhus Universitet i 2013 gjennomførte en evaluering av den norske publiseringsindikatoren. De fant at indikatoren ikke balanserer godt nok mellom fagområdene som mål på vitenskapelig produktivitet. Fagområder i humaniora og samfunnsvitenskap blir mer produktive enn naturvitenskap og medisin og helse målt på denne måten.

Den nye beregningsmetoden vil gjelde tildeling til institusjonene for statsbudsjettet f.o.m 2017. Vitenskapelig publisering rapportert for 2015 vil danne grunnlaget for denne beregningen. Den nye beregningsmetoden medfører ingen endringer ifht rapportering av vitenskapelige arbeider i Cristin.

Ny beregningsmetode er ment å ha følgende konsekvenser:

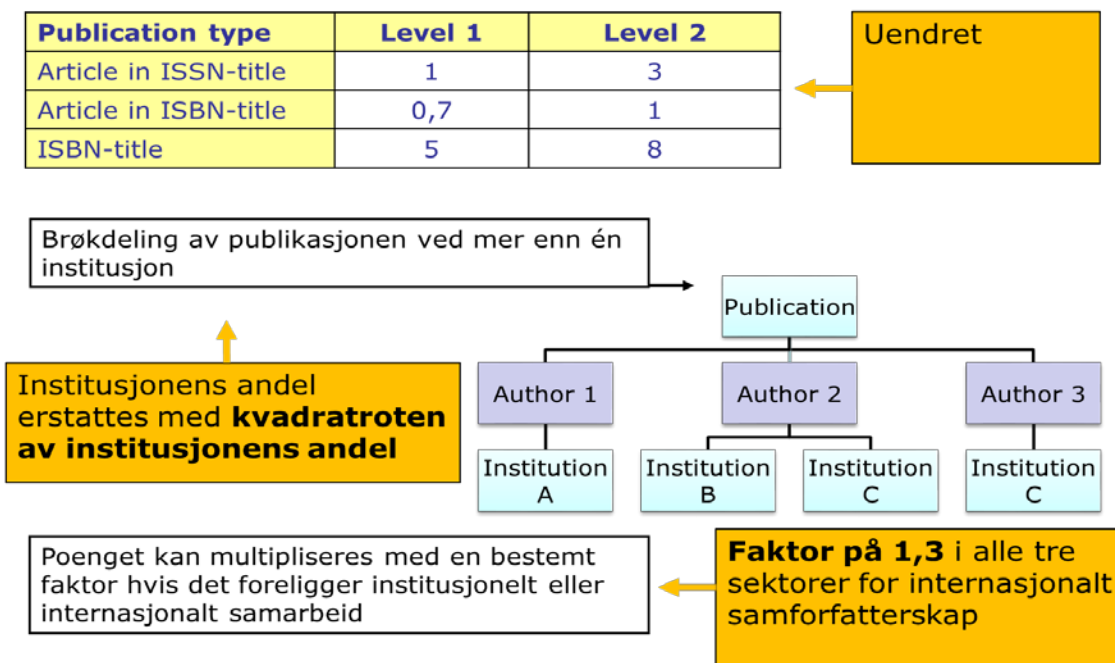
- En mer fagnøytral publiseringsindikator
- Økt stimulans til samarbeid om vitenskapelig publisering nasjonalt og internasjonalt
- Motvirker å føre opp flere forfattere enn rimelig i publikasjonen
- Større vansker enn før med å bruke indikatoren på individnivå
- Ingen endring i vektingen av nivå og publikasjonsform
- Ingen endring i institusjonenes rapportering av publikasjonsdata til CRISTin

Endringer i den nye beregningsmetoden:

- Institusjonens andel erstattes av kvadratroten av institusjonens andel
- Faktor for internasjonalt samforfatterskap endres fra 1,25 til 1,3 i alle sektorer

Den nye indikatoren

Figur 1. Oversikt over endringer i den nye indikatoren (kilde – Gunnar Sivertsen, Det nasjonale publiseringsutvalget/ NIFU).

Den nye beregningsmetoden vil medføre endringer som vil øke antall publikasjonspoeng for fag innen medisin og helsefag, naturvitenskap og teknologi.

Et regneeksempel:

I *dagens system* har publiseringspoenget hittil blitt multiplisert med en brøk som svarer til summen av institusjonene sine forfatterandeler dividert på totalt tal forfatterandeler i publikasjonen, jf. eksemplet under:

En nivå 1-artikkel i tidsskrift (vekt = 1), 10 forfattere fra institusjon X, en forfatter fra institusjon Y:

$$1 \cdot 10/11 + 1 \cdot 1/11 = 0,91 \text{ poeng (X)} + 0,09 \text{ poeng (Y)} = 1 \text{ poeng}$$

Fra og med 2017 skal publiseringspoenget multipliseres med kvadratroten av samme brøk:

En nivå 1-artikkel i tidsskrift (vekt = 1), 10 forfattere fra institusjon X, en forfatter fra institusjon Y:

$$1 \cdot \sqrt{10/11} + 1 \cdot \sqrt{1/11} = 0,95 \text{ poeng (X)} + 0,30 \text{ poeng (Y)} = 1,25 \text{ poeng}$$

Denne metoden øker uttellinga noe for hver av samarbeidspartnerne, men institusjonene må fremdeles dele uttellinga mellom seg.

Simulering av NVI-data (vitenskapelig publisering) fra 2011-2012:

Fagområde	Forskere	Antall publikasjoner	Nåværende poeng	Nye poeng
Humaniora	1074	3,7	3,9	4,6
Medisin og helsefag	5724	6,3	1,5	4,5
Naturvitenskap	3594	5,4	1,8	4,7
Samfunnsvitenskap	1882	4,5	3,1	4,7
Teknologi	2157	5,5	2,1	4,4

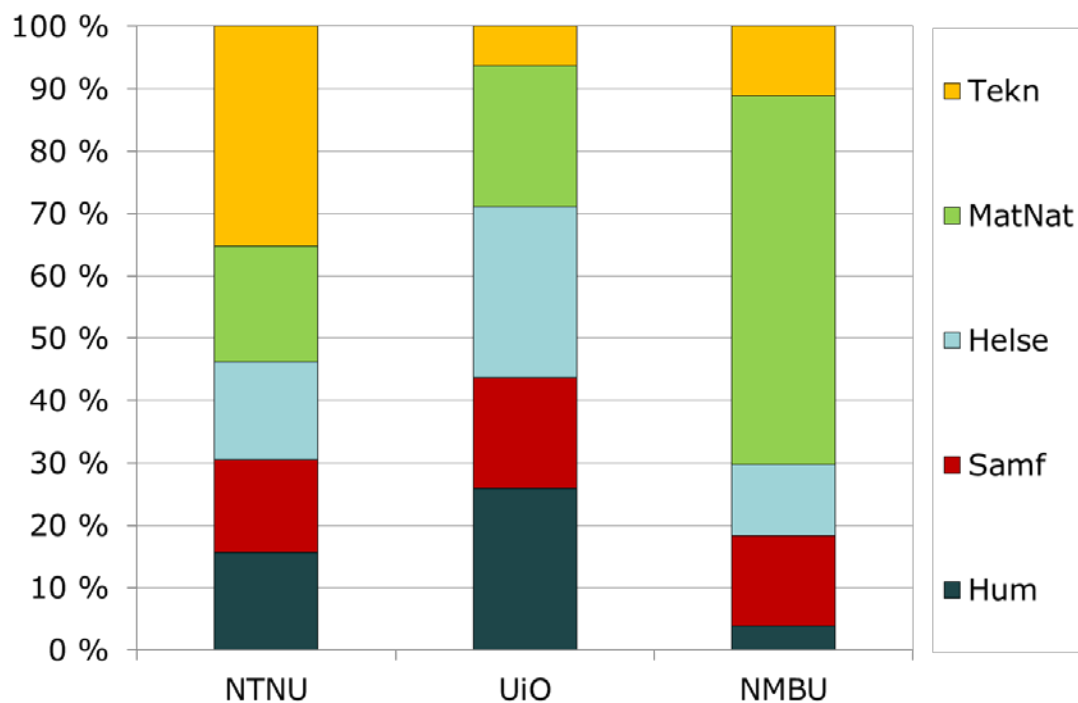
Tabell 2. Oversikt over publikasjonspoeng beregnet med ny og gammel metode (kilde – Gunnar Sivertsen, Det nasjonale publiseringsutvalget/ NIFU).

Konsekvenser for NMBU:

Den tidligere publiseringsindikatoren ble funnet å ikke balansere godt nok mellom fagområdene. NMBUs faglige profil strekker seg fra samfunnsfag til teknologi og naturvitenskap med tyngde innen MatNat fag (se figur 2). Endringene i publiseringsindikatoren vil derfor, med stor sannsynlighet, komme NMBU til gode ifht uttelling og finansiering for budsjettet 2017.

Balanse er viktig fordi indikatoren bidrar til finansieringen av institusjoner med ulike fagprofiler

Figur 2. Oversikt over andel fagområder ved NTNU, UiO og NMBU (kilde – Gunnar Sivertsen, Det nasjonale publiseringsutvalget/ NIFU).

2. Ny indikator for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) blir innført.

Bidrags- og oppdragsinntekter (BOA) i sektoren gir en indikasjon på relevansen for samfunns- og arbeidslivet og koplinga mellom forskning, høyre utdanning og innovasjon. BOA-inntektene har hatt en lavere vekst enn den direkte statlige tildelingen og totale driftsinntekter i sektoren i perioden 2005–14. Regjeringen mente derfor at universitet og høyskoler bør kunne øke BOA-inntektene ut over forskningsfinansiering fra Norges forskningsråd og EU.

Universitetene har tidligere rapportert BOA-inntekter i årsregnskapet. Denne rapporteringen vil fortsette, men regjeringen har foreslått å innføre en indikator for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). BOA-indikatoren får en lukket ramme (se Figur 1).

BOA-indikatoren skal gi universitetene og høyskolene insentiv til mer samspill med arbeids og næringsliv. Utformingen av BOA-indikatoren (vekt + sats) vil legges fram ifbm budsjettet for 2017.

3. Ny indikator for tall på uteksaminerte kandidater blir innført.

Det vil bli innført en ny indikator som gjelder uteksaminering av alle kandidater i videreutdanninger i PPU, videreutdanning i spesifikke helsefag og kandidater som er omfattet av *Forskrift om grader og beskyttede titler* («Gradsforskriften» – bachelor, master og profesjonsutdanninger). Indikatoren får åpen budsjетtramme (se Figur 1). Utformingen av indikatoren (sats) vil legges fram ifbm budsjettet for 2017.

4. Indikatoren for tall på doktorgradskandidater blir ført videre, men får åpen budsjетtramme.

Indikatoren for uteksaminerte doktorgradskandidater vil bli videreført, men flyttes fra lukket til åpen ramme. Satsen for hver kandidat vil legges fram i fbm budsjettet for 2017.

5. Forskningsinsentiv - uttelling i indikatoren for forskningsmidler fra EU.

EU-indikatoren blir utvida til å gjelde alle inntekter fra EU fra budsjettet 2017. Dette gjelder midler fra EUs rammeprogram for forskning, randsonenprogram/ partnerskapsprogram, utdanningssamarbeid, interregionale samarbeid med mer. Indikatoren får fremdeles lukket budsjetttramme. Utformingen av EU-indikatoren (vekt + sats) vil legges fram ifbm budsjettet for 2017.

For budsjettet 2016 gjelder midler fra EUs rammeprogram og fra enkelte randsonenprogram/ partnerskapsprogram (se tabell 3 og 4)

<i>Randsoneaktiviteter til 7. Rammeprogram (FP7)</i>	<i>Kortnamn</i>
<i>Joint Technology Initiatives (JTler)</i>	
Innovative Medicine Initiative	IMI
Advanced Research & Technology for Embedded intelligence and Systems	ARTEMIS
The European Nanoelectronics Initiative Advisory Council	ENIAC
Fuel Cells and Hydrogen	FCH
Clean Sky	Clean Sky
<i>Aktiviteter med heimel i art. 185</i>	
Ambient Assisted Living	AAL
Eurostars	Eurostars
European Metrology Research Programme	EMRP
BONUS-169	
<i>Andre randsonenaktiviteter</i>	
Single European Sky ATM Research Joint undertaking	SESAR JU
Copernicus ¹	Copernicus
Galileo	Galileo
ERA-NET	ERA-NET

Tabell 3. Randsonenaktivitetene som i tillegg til rammeprogrammet gir uttelling i indikatoren for forskningsmidler fra EU i 2016-budsjettet.

¹ Global Monitoring for Environment Security (GMES) har endra navn til Copernicus. Programmet får midler fra ESA/FP7.

Som følge av Horisont 2020, omfatta EU-indikatoren fra og med 2014-rapporteringa også de nye partnerskapsaktivitetene for midler fra EU.

Partnerskapsaktiviteter i Horisont 2020	Kortnamn
Aktiviteter med heimel i art. 187 (Public-Private Partnership)	
Innovative Medicine Initiative 2 (2014-2024)	IMI2
Electronic Components and Systems for European Leadership	ECSEL
Bio-Based Industries Initiative	BBi
Fuel Cells and Hydrogen 2	FCH 2
Clean Sky 2	Clean Sky 2
Shift2Rail	Shift2Rail
ERA-NET CoFund	ERA-NET CoFund
Aktivitetar med heimel i art. 185 (Public-Public-Partnership)	
Active and Assisted Living Research and development Programme	AAL
Eurostars 2	Eurostars 2
European Metrology Research Programme	EMPIR
European Developing Countries Clinical Trials Partnership 2	EDCTP 2
Single European Sky ATM research	SESAR
Andre aktivitetar relaterte til partnerskapsaktivitetane	
Galileo	Galileo

Tabell 4. Partnerskapsaktiviteter i Horisont2020 som gir uttelling i 2016-budsjettet

Forskningsdirektørens vurdering:

Endringer i resultatbasert omfordeling for forskning vil kunne gi endret økonomisk uttelling for NMBU. Det er viktig at universitetet er oppdatert på dette, samtidig som det er svært viktig at universitetet er aktivt i å gi innspill og forslag om finansieringsvirkemidler både til departementene og til Universitets- og høyskolerådet. NMBUs forskningsutvalg bør diskutere slike spørsmål med jevne mellomrom.

Endringene som er presentert i denne saken vil gi utslag fra 2016 og 2017. Konsekvensen av endringene bør følges nøye av Forskningsutvalget og bør danne et av flere grunnlag for Forskningsutvalgets råd til rektor om temaer i den forskningspolitiske debatten.

Saksansvarlig: Ragnhild Solheim
Saksbehandler: Solveig Fossum-Raunehaug

FU-sak 40/ 2015 Informasjonssaker

1. Innføring av TDI-modellen og revidering av reglementet for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ved NMBU

Presentasjon ved Jan Aldal, økonomidirektør ved NMBU

Innføring av TDI-modellen

Universitetsstyret behandler den 26. nov 2015 innføring av TDI (Tid, Direkte kostnader og Indirekte kostnader) - modellen ved NMBU ([US-sak 116/2015](#)). TDI er utviklet av Universitets- og høyskolerådet (UHR) som en modell for beregning av totale kostnader i forskningsprosjekt i tråd med bestemmelsene i [KDs rundskriv F-07-13](#).

Bakgrunnen for utarbeidelsen av modellen i UH-sektoren var et ønske om bedre prosjektfinansiering og større institusjonelt handlingsrom for universitet og høyskoler.

UHRs styre godkjente i 2012 TDI-modellen og anbefalte at institusjonene tar den i bruk. Det er tre hovedmål med TDI:

1. Å synliggjøre de faktiske prosjektkostnadene slik at både de som finansierer og de som utfører prosjektet kan budsjettere og regnskapsføre reelt.
2. Øke handlingsrommet for institusjonene ved at flere eksternt finansierte prosjekt blir fullfinansiert, og dermed ikke binder opp institusjonens øvrige midler.
3. Ta i bruk prinsipp og rutiner for budsjett og regnskap som er mer i tråd med internasjonal forskningsfinansiering. Det tenkes da særlig på EU-finansiering¹.

¹ I Horizon 2020 har EU imidlertid gått tilbake fra prinsippet om finansiering av 75 % av totale kostnader som var gjeldende i 7. rammeprogram, til å innføre finansiering av et 25 % påslag på de direkte kostnadene til dekning av (noen av) de indirekte kostnadene.

Fremdriftsplan for innføring av TDI ved NMBU

Sett i lys av at KD i tildelingsbrevet til NMBU forutsetter at modellen anvendes, anser rektor at modellen også må innføres ved NMBU. Rektor tar derfor sikte på at TDI innføres ved NMBU fra 1. januar 2016.

Revidering av reglementet for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet ved NMBU

Det eksisterende regelverket ble vedtatt av Fellesstyret 19.12.2013 i sak 177/13. I avsnittet «Økonomi» i NMBUs gjeldende BOA-reglement ble satser for indirekte kostnader på bidrags- og oppdragsaktivitet som var gjeldende ved Norges Landbrukshøyskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap videreført.

I det reviderte reglementet for BOA-aktivitet foreslås det at satsen for indirekte kostnader på 56 % splittes, slik at 60 % tilfaller instituttene, mens 40 % tilfaller sentralt nivå. På oppdragsprosjekt skal indirekte kostnader være fullt finansiert av oppdragsgiver. På bidragsprosjekt foreslås det en standard sats på minimum 40 %. Lavere satser enn 40 % på bidragsprosjekt skal begrunnes ut i fra strategiske hensyn og dokumenteres. Det vil samtidig være mulig å bokføre full sats på 56 % på bidragsprosjekt også.